

TÄHYSTETÄÄNKÖ avannettakin?

Jenna SIUKOLA

Luulisi, että kun paksusuoli poistetaan ja laitetaan ohutsuoliavanne, ei tähystyksiä tarvitsisi enää tehdä. Crohnia sairastaessa kuitenkin tilanne on toinen. Säännöllisiä tähystyksiä tehdään edelleenkin, joissa tarkoituksena on kartoittaa ohutsuolen tilannetta. Tähystys tehdään avanteen kautta. Koska ohutsuoli on sykyräinen ei tähystin pääse etenemään kovinkaan pitkälle. Yleensä päästään etenemään noin 30-50cm.

Koepaloja otetaan samaan malliin kun paksusuolestakin. Minulta poistettiin paksusuoli tammikuussa. Koska minulla on Crohnia esiintynyt ohutsuolessakin, lääkäri halusi

tähystää minut noin 6kk leikkauksen jälkeen. Nyt olisi sitten sen aika. Sain gastropolin hoitajalta yhden pussin Citrafleet-tyhjennysainetta mukaan. Kuitenkin tutkittuani asiaa, ei ohutsuoliavanteen kanssa suositella tyhjennysainetta, sillä nestehukan riski on suuri. Paaston pitäisi riittää. Itsellä kuitenkin nälkä kurni edellisenä iltana ja söin pari palaa leipää. Päätin herätä tähystysaamuna kuudelta ja join noin desin Citrafeetiä. Päälle vissyä noin 8dl verran.

Sitten sairaalaan. Mukaan kannattaa ottaa vaihtopussi ja muut tarvikkeet. Hyvä puoli avanteen kanssa tyhjentämisestä on tietty se, ettei tarvitse pelätä että turahtaa housuun kun on matkalla sairaalaan. Vaatteet vaihdettiin sairaalapyjamaan, ja niihin kaikkien tuntemiin reikähousuihin. Sitten odottelin kutsua eteenpäin. Pyysin kanyylin käteeni jotta saisin hiukan rentouttavaa lääkettä koska jännitin tosi paljon. Toimenpidehuoneessa otin itse yksiosaisen pussini pois ja kävin lavitsalle makuulle. Sain pienen annoksen rentouttavaa lääkettä suoneen. Lääkäri kertoi, että tähystys tehdään gastrokoopil-

la. Ensin tuseerattiin pikkusormella, se ei sattunut. Sitten etusormella, ei sattunut. Ja sitten skooppi sisään. Kokoajan lääkäri huomioi minut ja kysyi tuntuuko pahalta. Ei onneksi tuntunut, kerroin, että tuntuu kun olisi alien sisuksissa, ei sattunut mutta oli erikoisen tuntuista. Sitten kun alkoi tuntumaan painetta ja vähän sattuiakin, lääkäri sanoi että ei mennä enempää, että eiköhän tämä ole tässä. Sitten takaisinpäin tullessa otettiin koepalat. Päästiin vain 20cm etenemään mutta suoli näytti siltä matkalta oikein hyvältä.

Itselläni on vielä peräsuolta jäljellä sellainen 15cm pätkä joten se kurkattiin samalla. Se tekikin sitten kipeää, joka johtui varmaankin siitä että se stumppi oli tulehtunut. Mutta onneksi oireeton.

Lopputulemana voidaan siis sanoa että avanteen kautta tähystäminen on ihan toisenlainen toimenpide kun paksusuolentähystys, helppo ja kivuton. Tuota rentouttavaakin tarvitsin vain hermojeni takia, ensi kerralla tuskin tarvitsen senkään vuoksi kun tiedän mitä odottaa.

Tähystys avanteen kautta

Avannehoitajat Sanna MOKSÉN ja Seija VEIKANMAA

- Avanteen kautta tähystämällä saadaan tietoa suolen tilanteesta mm. syöpäkontrolleissa, tutkittaessa tulehdustilannetta, vuotoa suolesta jne.
- Tähystys on usein helpompaa avanteen kautta, kuin ennen avanneleikkausta, koska tarkasteltava suoli on lyhyempi.
- Pysyvässä paksusuoliavanteessa halutaan katsoa suolta avanteesta ylöspäin. Ennen tähystystä tehdään normaali suolen tyhjennys.
- Väliaikaisessa paksusuoliavanteessa voidaan tähystää myös avanteesta alaspäin. Silloin suun kautta otettava suolentyhjennys ei auta, mutta peräruiskeilla tai huuhtelemalla avanteen kautta voidaan parantaa näkyvyyttä.
- Ohutsuoliavannetta tähystäessä ei yleensä tehdä tyhjennystä.
- Tarvittaessa on saatavilla esilääkitystä ja/tai kipulääkitystä.
- Tähystykseen kannattaa ottaa mukaan omat avannesidokset.
- HUOM! Tähystyksen tekevä yksikkö antaa ohjeet tähystykseen mahdollisesti liittyvästä tyhjennyksestä. Ohjeet voivat vaihdella yksikkökohtaisesti, noudata oman yksikkösi ohjeita.